



Godina XXIV.

Broj 14.

U Trstu 6. aprila 1893.

Nepodpisani se dopisi ne tiskaju.  
Priješana se pisma tiskaju po č  
vrski redakciji. Oglasi od 8 re  
duka stoji 60 nđ., za svaki redak  
ciju 5 nđ.; ili sljedeju opetovanja  
iz pogodbe sa upravom. Novci se  
ili poštarskom naputnicom (as  
tuce postalo) na administraciju  
"Naša Sloga". Imo, prezime i naj  
viši položaj valju tučno osuditi.

Koma isti nedugo već vremena,  
kao što javi odpravnosti u otvo  
renu pismo, za kojo se ne plaća  
štartino, ako su izvani naplaća:  
"Reklamacija".

# NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

"Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvaria". Nar. Pos.

## G O V O R

ara. Matka Laginje, izrečen u care  
vinskom vječu u Beču, dne 14. marta t. g.  
u specijalnoj proračunskoj razpravi kod  
stavke: podpore i pripomoći o zemljoraz  
teretnoj zakladi (ezoneri).

Visoka kuća! Prijavio sam se za rieč  
kod poglavja 35. proračuna, ne možda, da  
govorim protiv podporom, što ih državna  
daje pojedinim zemljo-razteretnim zakl  
dam, već da razpravim jednu stvar, koju  
je za jednu zemlju ove državne potrebe od  
velike gospodarstvene važnosti, te nobi  
li mi pošlo za rukom, da visoku kuću po  
mogućnosti sklonim, da prihvati jednu  
moju rezoluciju, koju cu u tom smislu  
predložiti.

Kako je poznato, uređeni su odnosaši  
zemljo-razteretnoga fonda markgrofovije  
Istra zakonom od 28. marta 1875. br. 72  
drž. zak. l.

Uredjenje tih odnosašaj ne može se  
absolutno smatrati končanim, ono je pro  
čašlo od nužde, nije dakle definitivno  
rešenje. Da nije konačno, dokazuje naj  
bolje okolnost, da su od godine 1875.  
gotovo sve zemlje i kraljevine ove pole  
monarkije, koje su u pitanju zemljo-razter  
etne zaklade zainteresovane, s državom  
sklopile nagode, kojima su dobile vauredne  
pogodnosti, nu koje pogodnosti Istra god.  
1875. nije dobila. Po spomenutom zakonom,  
ili bolje rečeno, po nagodi, koja se u  
njemu navaja, ostala je Istra dužna dr  
žavi za prije dobivena predujmove svotu  
od 416.000 forintil, koji je dog po  
tadašnjem običaju proglašen zemaljskim  
dugom prema državi i na koj se neplaća  
interesa.

Država je doduše i kašnje podišelila  
nekoliko manjih podprt, za podmirivanje  
tekućih potreba, ali je Istra tu pripomo  
ćeno i lojalno i naredno podpuno odplatila  
sa 6%, kamatah. Od dugu, koji je s gor  
njom likvidacijom god. 1875. kako je ve  
rečeno, iznosio 416.000 for. također je  
nužno već odplaćeno, i mislim, da neću  
pogriješiti, označim li taj dug koncem go  
dine 1892. — premda mi za sad još po  
datki manjakaju, sa svotom od 360.000  
forintil po prilici.

## PODLISTAK.

### PJESEME.

Spjevalo Anton Terezin.  
(Nastavak.)

I z p o v i e d .

III.

Kad s ovog sveta prihu mat',  
Sirote ostali ja i brat.  
Do stjele dok je otac jecō,  
Na smrtnom času mat nar reče\*:  
"Ded poslušti oca, djeco!"  
Još i sad vidim strašnu veče  
I čujem naš i očev jauk.  
Od tada slušah ga kō janje  
I kad me šiljio ne sam nauk,  
Prem u tom mal' te ne znah manje  
Od brata, mladnjeg petolječe,  
Koj u tom bolje bio sreće,  
I prem mi reč bi bje u krvi  
Neposlušni baš kō vrhn u strvi.  
Al' sljednji onaj majčin svet  
Izleći taj neposlušni klet  
I prečekostu čud mi s njime! —  
Ali kamo sreće da sa svime!  
Na nauk zna bih poč u lug,  
A s mnom brat mi pläčdrug.  
Al jednom knjigom truč si glavu,  
Pastiricu ju spremi plavu,  
Što pasla onud svoja stado;  
Pa čim ja više gledam momu,  
Viš nauku se tuđim svomu  
I šapčem za se: moja nado!  
A kad mi ona jednog dneva  
U knjigu strčak bac ciče,  
Očvet kan'da šanu: ljudi dieva,

Ved ovaj iznos sam po sebi, gospodo,  
ne znači za celiu državu, za naše državno  
gospodarstvo uprava ništa, jer za državu  
koja ima proračun od 600 milijunah —  
svota od 360.000 for. u istine je malen  
kost, dočim je ona za one kotare Istra,  
koji su u tom pogledu zainteresovani, gdje  
naime ima još uverite pojedinaca, koji su  
dužnici zemljorazteretne zaklade (ezonera),  
od previške važnosti, te daljni obstanak  
takvoga duga — moram iskreno reći, —  
mora voditi do gospodarske propasti do  
tičnih mnogobrojnih obitelji, a s njima  
do propasti dotičnih poreznih kotara.

Moga nakana smjera s toga onamo,  
da država doprinese malu žrtvu, pri čem  
bi mi donesle dobili kao maljušnu odštetu  
za izmaksu dobiti, nastala usled uvedenja  
poznate vinske klausave, kako bi time kod  
nasnega seljačkoga pučanstva mogao nastati  
malii ekonomski napredak.

Ja držim, da smo mi u tom pogledu  
ako pustimo s vida svu ostalu pitanja i  
običje, jednostavno po precedencijah, što  
ih je državna vlast stvorila, ovlašćila i  
to podpunoma ovlašćeni. Ne trebam vam  
priopćavati, gospodo, kako je u zadnje  
dobi država bila obzirna, kako je naj  
većoj mjeri pogodovala svim kraljevinama  
i zemljama, kojim je zemljorazteretni dug  
bio težak. Ne trebam ovde spomenuti,  
da je n. pr. kraljevini Galiciji odpisana  
znamenita svota, od po prilici 9 milijunalah  
— o drugim, koji se po svoy prilici  
nemaju vratiti, ni ne govorim. — koji bi  
se absolutno bila morala povratiti. Neću  
ni da pokazujem na to, kako je Bukovini  
odpisana dug od 10 milijunah; kako druge  
zemlje ne samo da su povoljno likvidirale  
s državom, već su i godine 1875. do 1878.  
i kašnje do današnjega dana, ili barem  
do nedavna, dok nisu provedene konverzije  
toga duga, — dobivalje godišnje značne  
priopćnosti, kojih netrebaju povratiti.

Ograniciti cu se samo na iznos,  
koji su sada uvršteni u državnom prora  
čunu, te se godinice imaju i nadalje  
uvrštavati, i po kojih se deje Galiciji na  
godini priopćot od 2,100.001 for., a Bu  
kovini priopćot od 206.000 for. i to pri  
pomoć, koja se nema povratiti.

Ved pravčnost i shodnost govorit za

I nauku okrenem pleća.  
Ta ljubavni mi dote žar  
U sreću tih bje vatrom buknđ;  
Pa kad som ocu to natuknđ,  
Nit njegov mar, nit njegov jar,  
Nit roditeljsko sve pragnute,  
Od misli da me te odvrati,  
Nit kad me sjeti majske mrudne,  
Sve tuman, ja se ne obrath;  
Ja ostah gihu i tyrodokoran,  
Ja postah strašan, ljubomoran  
Na istog oca, koji mi brani,  
Da eviet ubereni milovan.  
I vlastiti se zaklen židem  
S nije zdraviti se krasnim bicem.  
Ta ona bje kō lik angjelika,  
A vitka kō u gori jelka!  
U zlatu reč bi kosu moći,  
Na zarkom suncu kak' joj sije,  
A nebo dū joj modre oči,  
U koljih viek milina pljise.  
Na unah joj kō kralji rudih  
Viek osmijeh čeda kad se budi.  
I sad, već ruža rasvejtana,  
Od majskoga je ljepša dana  
I ljepša je od rujne zore;  
A Julikom zovu moju dievu.  
S njom razstah se u suža lievu,  
Kad pojdiš u svjet, a na more,  
Da svojim znojem stebam blaga,  
Nek sretne bude moja draga.  
Za bračni vez i takо mlad,  
— Sedamnaestu sam tek svršavò —  
Na svjet očev podjoh rad  
I plaćaju lanuh Juliki: zdravo!

U svetu ostah više ljeta,  
Kad vidjeh sreća da me sreća;  
Al' za to vič joj pisuna siljih

to, da država doprine i za nas tu malu  
žrtvu, koja bi za nas značila veliku po  
godnost.

Ved sam spomenuo, da neću navesti  
svih obzira i svih razloga, koji govore  
za to; ja cu za danas zaberaviti, da sam  
siu naroda, koji imade sveto pravo, da  
bude od državne vlade, bilo ovi ili one  
polovice, najbolje podupiran, kako bi taj  
narod, naime Hrvati i Slovenci, koji su  
se kroz stoljeća kao gladiatori borili za  
zapadnoevropsku kulturu i za narode  
Austrije i Njemačke proti turškim i drugim  
najavlam (Posve pravo!) Take je! bio za  
to odštecen, da bi nešto veće mogao na  
predovati, nego je to do sebe mogao činiti.

Zaboravljam, da, kao zastupnik i član  
ova visoke kuće pripadam političkoj stranci,  
koja imade svoje svestne ciljeve, — te imade  
pravo te ciljeve u svakom pogledu pro  
municati.

Kod ovoga pitanja mislim samo na  
to, da sam sin jedne od najsiromašnijih  
i da sad najviše zapostavljenih zemalja  
i da ekonomski potrebe te zemlje država  
svakako mora užeti u obzir.

Kod toga, po mojem uvjerenju, nema na  
to, da sam sin jedne od najsiromašnijih  
i da sad najviše zapostavljenih zemalja  
i da ekonomski potrebe te zemlje država  
svakako mora užeti u obzir.

Porezna snaga pučanstva digla bi se  
svejedno kao i kredit i vrijednost prije  
obteredenog zemljista, pak, što je glavno,  
ovim urednjem odnosašaj zemljorazteret  
noga fonda za Istru, koja imam na  
nemu, postiglo bi se to, što je za sve  
vlade i naročito za sve dobre misle  
državljane od osobite važnosti, naime mir  
i zadovoljstvo u zemlji; a da toga mira  
i zadovoljstva kod sadanjega stanja stvarih  
i u tom ekonomskom pitanju ne možemo  
imati, da to kušati da u kratko dokazem.

Ova zemljorazteretna zaklada od vjaj  
kada je zlostavljena; to nije samo moj  
nazor, već sum to pred više godinah čuo  
od jednoga mojih odlučnih protivnika, koj  
i ide za sasvim drugimi političkim  
ciljevima.

Sva ljubavna i puna milja,  
A ona meni vič odvrati:  
"Ah vrati mi se, Janko vrati!"  
Kad jednog dne mi sto knjige  
Oli neznanje mi posve ruke;  
Otvorim, čitam, jao, bruke:  
Za Julku nek me ne traže;  
U gradu znano je da svima,  
Da mladaca njekog k sebi prima . . .  
"Ne mij mogu", — závojan planuh;  
"Da menevara moja Julja!"  
— I debole mi suza kau!  
"To mora da je kuka luja,  
Što zavistna je našoj sreći.  
Ta ona reče tužnom meni,  
Na razstanku me svedi grleći":  
"Ah ih mi vjerom na okreni,  
Jer živa i mrtva Janka svoga  
Ja najveć ljublin iza Boga!"  
"Ah kako nagle bježi naravi,  
O vjeri njenoj sunjunat počeh  
I misli mi se sva u glavi  
U jednu samu miso sroči;  
Ljubljnor svedi mi šaptò kleti : —  
Dá, nevjerna je, daj s'osveti! —  
I pišem djaku bratu svomu,  
Od sebe mladjenj petolječe,  
Da k milom dū se vratiš domu,  
Pan bogatstva i svake sreće;  
Na unkon čest dū ipak Jela  
Poljubit Julku do sto dana.  
Al' druga bješe moja meta:  
Slijedećeg dana već za rana  
Odputiti se k rodnom kraju,  
Pak zateč morda drag i uju,  
Tu kulanici golubnju.  
(Sljedi.)

Navedesi cu samo nekoliko primjera,  
da se gospoda osvjeđoče, kako su poje  
dine obvezne narase. U poreznoj občini  
Borut k stavki duga 414 poreznoga ureda  
nalazimo: stari kapital 2 for. 10 nđ., novi  
kapital 26 for. 30 nđ., interesi 34 for.  
81 nđ.; stavka duga 100, 191 for.; porezna  
občina Vaille, kotar Rovinj, kapital 37 for.  
80 nđ., interesi 44 for. 35 nđ., odnosno  
kapital 27 for. 60 nđ., kamati 33 for. 14 nđ.;  
porezna občina Stokovi, kotar Vodnjani  
stavka duga 129 i 166: stari kapital  
2 for. 38 nđ., novi 31 for. 50 nđ., interesi  
42 for. 1 nđ.; porezna občina Zminj kotar  
Pazin, stavka duga 351, kapital nove  
vrsti 70 for. 87 nđ., interesi 92 for. 32 nđ.;  
porezna občina Zdrenja, stavka duga 136  
izračunarskoga odjekta zemaljskoga odbora,  
kapital 15 for. 80 nđ., interesi 20 for. 91 nđ.

Tu nisu navedeni dugovi od 600, 600,  
1.000 i 2.000 for., kakovi također postoje.  
Iz ovih malih iznosih možete razabrati,  
u kakvih odnosiši budu se ovači se  
članstvo Istra. To pako ni izdaleke nije  
svo. Mi u tom pogledu nismo od vajkada  
imali evidencije kod poreznih ureda i  
da je ipak tečijem minulih godina utjerati  
je više, kad bi kod poreznih ureda  
bilo nešto više dobre volje, nešto više  
rednosti.

Računi, koji se čine kod poreznih  
ureda u mnogih slučajevih ne sudaraju  
u evidencijom zemaljskoga knjigovođstva  
u Poreču.

Da cijenjenu gospodu osvjeđočim, da  
mi ne govorimo onako u zrak i da smo  
u stanju i dokaze pružiti za sve ono, što  
u ovom visokoj kući kažem, slobodan sam,  
da u tom pogledu navodam da primjera.  
Iz spisa zemaljskoga odbora broj  
4256, od god. 1892. priznaju, da je stavka  
duga 153, jedne porezne občine porez  
noga kotara Pazin podpuno brisana jer  
je plaćena. Ista stavka duga, koja kod  
por. ureda pod brojem 122. dolazi, pokazuje  
još uvek kod poreznoga ureda dug:  
kapital po starom načinu 2 for. 62 1/2 nđ.,  
rento 12 for. 97 nđ., kapital novi 21 for.  
interesi po ljestvici II for. 15 nđ., zatezni  
interesi 27 for. 78 nđ., ovršni troškovi

## Jurju Biankini-u.

Dva istarska sokola  
Kuno do dva lava,  
Borila se daleko  
Za hrvatska prava:  
Danomies bio se  
Bojak avo to vedi;  
Da im borba olakša  
Dolelio trči!

Dolelio sokolo  
Sa primorskog žala,  
Hrvatske po koljovka\*)  
Jednom oduljihala:  
Vruće kri, zanosna  
I za borbu jaka . . .  
Podzravilo sokoli  
Norvega junaka!  
Stao gromno gromoril,  
Odkrivati rane;  
Njegova rodu, plomenu  
Od davnine dano.  
Bit će opat — kliksnuo —  
Domajja mi slavna;  
Samo joj povratiš  
Njena prava davnja!  
Tubi gromni živio  
Kliksu rodni dvoři;  
Za hrvatsko svetinja  
I daljo se borí;  
Bori nam se junacki  
Za hrvatska prava  
Pod borjakom predstim  
Djedna stranačka prava!

Zadar 17. februara 1893.  
R. Katalinić-Jerotov.

\* Dalmačija.







o b — dakle Tatjan? On si produzio, da  
če našu djecu podučavati no suvo taljan-  
ski nego učipiti u hrvatsko tijeku koliko  
više moguće i njomakine, kojoj nije ni sam  
viš. Pitak djeđaka, kad je prođao jedan  
ostavak, što si dakle čitao, što će reći:

Il passoro — Il pullastrino — nezna,  
odgovori. Što će reći po slaven-  
ski „der Vater — die Mutter —

di Roso“ što avo čita u čitanici? No-  
znam — opet odgovara. I tako na svaku

„ne znam“. To će reći praznu mlinatu  
slavu u novinom djetaru, sileć ih u glavu

ave — samo ne ono, što jedino bi potre-  
bito bilo — mili materinski. Zasjte bo

dobre. Kad prije osam godina dodjek  
u Srem, podelio se govoriti, da će je transa

u ovdje ondje uvinika u vinograd i ovo

već danas se ostade brijevi pusti, zanimi-

seslo o berbi (trgatib), a vidiš narod za-  
brinut za svakdanji kruh, dapaće već vino

estavši prag otčinske, te odoče udaleki  
svjet ili na tvornice, da sebe i svoja od-

gleda spase.

Potpisani je sa još detići vinogradara  
prije 7 godina u jedan dan sa istog bre-  
mene lozo (roga), sadio treći, pak dva  
od istih nisu ni jaduge okusili, treći jo  
imao jednu slabu trgtabu, a četvrti dvoje

slabe. Meni su govorili, da neću okusiti

grožđje, jer je zomlja smoljenica, koja ljeti

popuce, tako da se transa u najlakše raz-  
plodi u takovu tlu, a kraj toga nesasni ni

gnjivo ga. U mojoj župi ima tvornice

kaj (čovjek) gospođe Redlich, Ohron-

steina u Spitzera. Tu jo i mala pilana.

Odušivo sam mjesto gnoja upotriboiti pi-

lotinu, pa tu i učinih.

Jedan odmah prvo godine okolo svaki-  
log tresa sašao kraljevi košaricu pilotinu od  
hrastova drveta i to friško izpod pile, tad  
zemljom zagruuo. Odmah druga, odine  
pozakoj se treba zdravu, dapaće rođilo

je grožđja, a treću godinu bijaju moja loza

zdrava i kakav plodnina, to me ponuka te

sam treće godine u jesen svaku lozu još

jednom izgrnuo, opet košaricu piljevinu uz

lozu sasnu i tad zagruuo. I to tako pilje-  
vinu duboko metnau, da je u proljeće nad

piljevinom ostalo dva prsta zemlje. Če-

rtvri i pete godine luza je neobično plodna

bila i za dudo debole mladiću tjerala. Mo-

ram istinu reći, da se jo petu godinu po-

kažalo na 7 treba da bolju.

Moj je nadziratolj radnika tvrdio, da

je kod istih treova transa u, i zbilje ono

maće slabih mladića, koje je to traže po-

terjalo, počelo je poslu Petrovo (koncem

junija) sahnuti. Tad zapovijednik nadzira-

telju, da od kopa tih pet fest treova

žilah, da svakom naspo 3 košaricu piljevinu,

da jih zagraje i da svakom treu 3 kanta

(zaljivovalika) voda nalije. Za 14 dana

potjeralo je to traže zdrave mladiće i već

je slijedeće godine obilno rođilo.

Pod jesen je mnogog vinogradara, tako

i mene prerasa zima zatekla, te sam u

proljeće već pomislio, da od moje loze

neću grožđja jesti, jer jo probala, dapaće

prošlo je više nedelja, da ni kretala nijo,

ali na moju radost potjera loza, to je tako

buja, da su već i stručnjaci pomislili,

da (ne)pij u Amerikici (trijarici).

Pocuh s toga proučljiti, što jo moja

loza delo moći, da je do danas odjeljila

transu uši. Po mojem nemjerodavanom

mnenju, pošto nisam, zoolog u kemičar,

našazim dva uzroka:

A. Hrastova (dubova) piljevina ima

mnogo dubila (tanina), a poštuo i loza i

gruzd dubila (tanina) trobaju, to su stal-

nost vina po dubilo (tanini) mjeri, to jo,

mislim dubilo onaj sok, koji lozu najbolje

hrani, a mi iz ikustva znamo, da se bu-

lestniku, ali iako kakov podast gdje za-

vrlada, pruzaju ona jela, kojim se bulest-

nik krije, ili ako je poštar, tad ona jela,

koja su kriopka proti poštaru — najbolju

hranu.

B. Piljevina oko treova sasuta slegno

so krez zimu kano daska, poštuo jo juko

slupljkasta, to voda kroz piljevinu ipak

prolazi, ali ne može lekko izprati ati. Mat-

mite dasku u sred ljeta na suhu zemlju,

te četo za nekoliko dana opaziti noku

vlaga. Sad si predstavimo, da jo ona piljevina pod zemljom prst, dva, da jo no-

kim načinom kaže da, to je pod njom

vječna vlaga, to će biti, da transa uš tu

vlaga i dubilo neučuju podnijeti; a osim

toga smeti joj piljevina kano i plesak, a

možda i više.

Što moju ponukalo, da piljevinu na

navedeni način rabim?

Moj je djeđ pok. Marijan Vukšinović

u Andrijevićev god. 1858. 1. li-

stopada, a bilo mu je proko 90 godina.

Oja je pripovijedao, da je bio od svoga

djeđa, da je bio u problem stoljeđu noka-

bu lozi, u tko ju gnojio svuj vinograd

te gnojio sa drvarnicu, toga loza da jo

vršek bila zdrava i plodna, a uz to da je

vino bilo izvrstan. Dok je dežao vinograd

Kruku i Lošiju. Pak si sali pomoci nemoz, te očekuju pomoć od cesarsko i zemaljske vlaste, i većinom usulj. Leđeli pomoći bar dobrim savjetom našim unaprednjim vinogradarom probučemo eto niže savjetu i izkuštu šta ne ga jo u tom poslu stekao voloč. Ant. Bogolić župe-upravitelj u Verci u Hrvatskoj, liečec svoj vinograd hrastovom pilitinom. On piše:

„Ved jo ovo treće desetljeće, odkako transa uš, taj najveći naprijedao lozo (treš) na Europe vinograd. Čovjek no može pojmoti, kojom brainom to gnam uništiti vinograd i vinogradara na prešasjki štap. Kad prije osam godina dodjek u Srem, podelio se govoriti, da će je transa uš ovde ostade brijevi pusti, zanimi- veselio se berbi (trgatib), a vidiš narod za- brinut za svakdanji kruh, dapaće već vino- grad, nešto ne vidi, što jedino bi potrebito bilo — mili materinski. Zasjte bo dobro, da jo hrvatska poduka izključena, Ivan škole jesu djece vrlo slabog ponasanja, nego nego li onaj, koji nikad iz naša škola još vidio niti! Nozajnu poveraviti čovjeka — nepristojno se pu- našaju — nešto je reditelo, puš, igraju na kartu itd. — a to se preko svake mijere. Još jedno! Poznato jest, da nadzoruk ova škola, g. kanonik Pezan — niti rječice njemacki norazume, pa kako dakle može nadzirati školu iz njemackog jezika? Kako mu je pri tom dista su vjest? Neki su uzmali ovo gosp. nadzoruk do znanja za svoje buduće ravnjanje. Tko je odgovoran za sve to? Ne obstoje li jasni zakoni, načeti i propisi, za ovu školu u sv. Lovredu? Da su im učiti predpredn hrvatski — popodne taljanski? a o njoj nešto nemig nigrdo govora! Kako su uspjeh učio postići tim konaravim putom?“

Katolička crkva u Crnoj Gori. „Prosvjeta“, list za crkvu, školu i pouku, što izlazi na Cetinju u Crnoj Gori, u svojej 5. svečez ove god. piše: „Na 19. ožujka slavio je veliki pt. Lav XIII., jedan između najznamenitijih suvremenih svetaca, kao što su Gladstone, Bismarck, Pasteur, Lesseps i biskup Strossmayer — jubileum svoga petdesetogodišnjeg poslovanja. Taj se je dan proslavio dostojno po cijelon svetu, pak i u Crnoj Gori, gdje ni naša braća katolici nisu izostali, napose i glavno u Baru, stolici arhiepiskupije u Crnoj Gori, i Učinju. Na Cetinju je pak za proslavu sve učinio prije varoški upravitelj Tomislav Vukotić sa katolički, boravčevim na Cetinju, a osobito Arbanasi. Vukotić reče, da po blagovoljni naredbi Nj. Vladičanstva Gospodara diže časnu u zdravlje Nj. Svetosti, koji je dosta učinio za Crnu Goru a napose lice i samome Gospodaru, te papi napisja, da ga Bog pozviđi do krajnjeg granice hrvatskog života na korist i slavu velikoga kršćanskog Arbanasa. Jako Drecu nazdravi Nj. Vladičanstvu Gospodara i njegovoj obitelji, na što knez uzliknu: „Zivio sveti Otar!“ U Baru je takodjer svetkovina slijedno uspjela, gdje je okružni poglavac Gjeljen-beg (Turčin) sa svim vojnjem i gradjanskim činovnicima prisutstvovan slijajno službi božjoj, koju je svršio inječni paroh opat Metod Radić, dok je nadbiskup Milinović bio u Rimu. U Učinju je slava isto lepo prošla“.

Eto krasnog primjera vjerske snosiličnosti, slobodoumja i iskrivenog priznavanja velikom papi od strane vitezkočkog kneza Nikole i junakog mu naroda. U ovaj primjer ugledajte se vi taljanski, njemacki i maljarski lažliberalci!

„Posuđilnica i hranilnica“ u Kopru obdržavari će svoju godišnju glavnu skupštinu. Kopru do 8. t. u poštuo se nije zastao prešinge, mjeseca donjata broj članova. Toflik je znanja članom u priboru.

Posuđilnica i hranilnica u Kopru obdržavari će svoju godišnju glavnu skupštinu. Kopru do 8. t. u poštuo se nije zastao prešinge, mjeseca donjata broj članova. Toflik je znanja članom u priboru.

Posuđilnica i hranilnica u Kopru obdržavari će svoju godišnju glavnu skupštinu. Kopru do 8. t. u poštuo se nije zastao prešinge, mjeseca donjata broj članova. Toflik je znanja članom u priboru.

Posuđilnica i hranilnica u Kopru obdržavari će svoju godišnju glavnu skupštinu. Kopru do 8. t. u poštuo se nije zastao prešinge, mjeseca donjata broj članova. Toflik je znanja članom u priboru.

Posuđilnica i hranilnica u Kopru obdržavari će svoju godišnju glavnu skupštinu. Kopru do 8. t. u poštuo se nije zastao prešinge, mjeseca donjata broj članova. Toflik je znanja članom u priboru.

Posuđilnica i hranilnica u Kopru obdržavari će svoju godišnju glavnu skupštinu. Kopru do 8. t. u poštuo se nije zastao prešinge, mjeseca donjata broj članova. Toflik je znanja članom u priboru.

Posuđilnica i hranilnica u Kopru obdržavari će svoju godišnju glavnu skupštinu. Kopru do 8. t. u poštuo se nije zastao prešinge, mjeseca donjata broj članova. Toflik je znanja članom u priboru.

Posuđilnica i hranilnica u Kopru obdržavari će svoju godišnju glavnu skupštinu. Kopru do 8. t. u poštuo se nije zastao prešinge, mjeseca donjata broj članova. Toflik je znanja članom u priboru.

Posuđilnica i hranilnica u Kopru obdržavari će svoju godišnju glavnu skupštinu. Kopru do 8. t. u poštuo se nije zastao prešinge, mjeseca donjata broj članova. Toflik je znanja članom u priboru.

Posuđilnica i hranilnica u Kopru obdržavari će svoju godišnju glavnu skupštinu. Kopru do 8. t. u poštuo se nije zastao prešinge, mjeseca donjata broj članova. Toflik je znanja članom u priboru.

Posuđilnica i hranilnica u Kopru obdržavari će svoju godišnju glavnu skupštinu. Kopru do 8. t. u poštuo se nije zastao prešinge, mjeseca donjata broj članova. Toflik je znanja članom u priboru.

Posuđilnica i hranilnica u Kopru obdržavari će svoju godišnju glavnu skupštinu. Kopru do 8. t. u poštuo se nije zastao prešinge, mjeseca donjata broj članova. Toflik je znanja članom u priboru.

Posuđilnica i hranilnica u Kopru obdržavari će svoju godišnju glavnu skupštinu. Kopru do 8. t. u poštuo se nije zastao prešinge, mjeseca donjata broj članova. Toflik je znanja članom u priboru.

Posuđilnica i hranilnica u Kopru obdržavari će svoju godišnju glavnu skupštinu. Kopru do 8. t. u poštuo se nije zastao prešinge, mjeseca donjata broj članova. Toflik je znanja članom u priboru.

Posuđilnica i hranilnica u Kopru obdržavari će svoju godišnju glavnu skupštinu. Kopru do 8. t. u poštuo se nije zastao prešinge, mjeseca donjata broj članova. Toflik je znanja članom u priboru.

Posuđilnica i hranilnica u Kopru obdržavari će svoju godišnju glavnu skupštinu. Kopru do 8. t. u poštuo se nije zastao prešinge, mjeseca donjata broj članova. Toflik je znanja članom u priboru.

Posuđilnica i hranilnica u Kopru obdržavari će svoju godišnju glavnu skupštinu. Kopru do 8. t. u poštuo se nije zastao prešinge, mjeseca donjata broj članova. Toflik je znanja članom u priboru.

Posuđilnica i hranilnica u Kopru obdržavari će svoju godišnju glavnu skupštinu. Kopru do 8. t. u poštuo se nije zastao prešinge, mjeseca donjata broj članova. Toflik je znanja članom u priboru.

Posuđilnica i hranilnica u Kopru obdržavari će svoju godišnju glavnu skupštinu. Kopru do 8. t. u poštuo se nije zastao prešinge, mjeseca donjata broj članova. Toflik je znanja članom u priboru.

Posuđilnica i hranilnica u Kopru obdržavari će svoju godišnju glavnu skupštinu. Kopru do 8. t. u poštuo se nije zastao prešinge, mjeseca donjata broj članova. Toflik je znanja članom u priboru.

Posuđilnica i hranilnica u Kopru obdržavari će svoju godišnju glavnu skupštinu. Kopru do 8. t. u poštuo se nije zastao prešinge, mjeseca donjata broj članova. Toflik je znanja članom u priboru.

Posuđilnica i hranilnica u Kopru obdržavari će svoju godišnju glavnu skupštinu. Kopru do 8. t. u poštuo se nije zastao prešinge, mjeseca donjata broj članova. Toflik je znanja članom u priboru.

Posuđilnica i hranilnica u Kopru obdržavari će svoju godišnju glavnu skupštinu. Kopru do 8. t. u poštuo se nije zastao prešinge, mjeseca donjata broj članova. Toflik je znanja članom u priboru.

Posuđilnica i hranilnica u Kopru obdržavari će svoju godišnju glavnu skupštinu. Kopru do 8. t. u poštuo se nije zastao prešinge, mjeseca donjata broj članova. Toflik je znanja članom u priboru.

Posuđilnica i hranilnica u Kopru obdržavari će svoju godišnju glavnu skupštinu. Kopru do 8. t. u poštuo se nije zastao prešinge, mjeseca donjata broj članova. Toflik je znanja članom u priboru.

Posuđilnica i hranilnica u Kopru obdržavari će svoju godišnju glavnu skupštinu. Kopru do 8. t. u poštuo se nije zastao prešinge, mjeseca donjata broj članova. Toflik je znanja članom u priboru.

Posuđilnica i hranilnica u Kopru obdržavari će svoju godišnju glavnu skupštinu. Kopru do 8. t. u poštuo se nije zastao prešinge, mjeseca donjata broj članova. Toflik je znanja članom u priboru.

Posuđilnica i hranilnica u Kopru obdržavari će svoju godišnju glavnu skupštinu. Kopru do 8. t. u poštuo se nije zastao prešinge, mjeseca donjata broj članova. Toflik je znanja članom u priboru.

Posuđilnica i hranilnica u Kopru obdržavari će svoju godišnju glavnu skupštinu. Kopru do 8. t. u poštuo se nije zastao prešinge, mjeseca donjata broj članova. Toflik je znanja članom u priboru.

Posuđilnica i hranilnica u Kopru obdržavari će svoju godišnju glavnu skupštinu. Kopru do 8. t. u poštuo se nije zastao prešinge, mjeseca donjata broj članova. Toflik je znanja članom u priboru.

Posuđilnica i hranilnica u Kopru obdržavari će svoju godišnju glavnu skupštinu. Kopru do 8. t. u poštuo se nije zastao prešinge, mjeseca donjata broj članova. Toflik je znanja članom u priboru.

Posuđilnica i hranilnica u Kopru obdržavari će svoju godišnju glavnu skupštinu. Kopru do 8. t. u poštuo se nije zastao prešinge, mjeseca donjata broj članova. Toflik je znanja članom u priboru.

Posuđilnica i hranilnica u Kopru obdržavari će svoju godišnju glavnu skupštinu. Kopru do 8. t. u poštuo se nije zastao prešinge, mjeseca donjata broj članova. Toflik je znanja članom u priboru.

Posuđilnica i hranilnica u Kopru obdržavari će svoju godišnju glavnu skupštinu. Kopru do 8. t. u poštuo se nije zastao prešinge, mjeseca donjata broj članova. Toflik je znanja članom u priboru.

Posuđilnica i hranilnica u Kopru obdržavari će svoju godišnju glavnu skupštinu. Kopru do 8. t. u poštuo se nije zastao prešinge, mjeseca donjata broj članova. Toflik je znanja članom u priboru.

Posuđilnica i hranilnica u Kopru obdržavari će svoju godišnju glavnu skupštinu. Kopru do 8. t. u poštuo se nije zastao prešinge, mjeseca donjata broj članova. Toflik je znanja članom u priboru.

Posuđilnica i hranilnica u Kopru obdržavari će svoju godišnju glavnu skupštinu. Kopru do 8. t. u poštuo se nije zastao prešinge, mjeseca donjata broj članova. Toflik je znanja članom u priboru.

Posuđilnica i hranilnica u Kopru obdržavari će svoju godišnju glavnu skupštinu. Kopru do 8. t. u poštuo se nije zastao prešinge, mjeseca donjata broj članova. Toflik je znanja članom u priboru.

Posuđilnica i hranilnica u Kopru obdržavari će svoju godišnju glavnu skupštinu. Kopru do 8. t. u poštuo se nije zastao prešinge, mjeseca donjata broj članova. Toflik je znanja članom u priboru.

Posuđilnica i hranilnica u Kopru obdržavari će svoju godišnju glavnu skupštinu. Kopru do 8. t. u poštuo se nije zastao prešinge, mjeseca donjata broj članova. Toflik je znanja članom u priboru.

Posuđilnica i hranilnica u Kopru obdržavari će svoju godišnju glavnu skupštinu. Kopru do 8. t. u poštuo se nije zastao prešinge, mjeseca donjata broj članova. Toflik je znanja članom u priboru.

Posuđilnica i hranilnica u Kopru obdržavari će svoju godišnju glavnu skupštinu. Kopru do 8. t. u poštuo se nije zastao prešinge, mjeseca donjata broj članova. Toflik je znanja članom u priboru.

Posuđilnica i hranilnica u Kopru obdržavari će svoju godišnju glavnu skupštinu. Kopru do 8. t. u poštuo se nije zastao pre

## Jedino društvo plečara Petar Levichnik i dr.

Osebiti ovratilci raduju cementom postignutim u tom do sada svuda najbolji uspjeh, o čemu pojavljuju mnogobrojne svjedočstva za izvedeno razne sustave shodova, komonice sa bašću itd. Itd. Izvajaju komentiranje zidova, lansu te izumru, jambor sa popravom; nadaju ih kako shodišće u cimentu Portland se komponiruću bilo kojo boje i namore, obavljaju latonu shodova te odstranjuju vlegu i suradu. Izvršuju svaki popravak uz jako obavljene cene. Radnici obavljaju nevjerojatno brzinom ovje i u pokrajini, Dalmaciji, Istri itd. Na narudbu dosta je napisati dopisnicu. Štraka radnja je zajamčena.

U radi, da se mogu biti radnjami poškodjeni krov do sada, bilježimo se sa stvaranjem. Društvo plečara PETAR LEVICHNIK i dr. Ulica Madonnina br. 21, I. kat., 52-43 vrata 1.

## Teodor Slabanja

Srebrnar u GORICI (Görz) ulica Morelli 17. proporučuje se preč. svećenstvu za izradjenje crkvenog posuđa i oruđja iz distoga srebra, alpuka, mjeđu, kruno: moštrance, kafeža itd. po najnižim cijenama u najnovijim i krasnib običih. Stare predmete popravlja, te ih u oguši posreže i ličili.

Da si nizognuti i manje imućne crkve nabaviti raznih crkvenih predmeta, staviti će se na želju preč. gospoda nabavljajuća vrlo povoljne platežne uvjetne.

Illustrirani cienik šalje franko.

Šalje sve predmete dobro omotano sa poštarnicom franko! 24-7

## EPILEPSIJA (božast)

ozdravljiva brez povrtnitve, tisući mo-  
rejo dokazati ta čudezni vseh znun-  
stava. —

Natančna poročila s povratno  
marko je poštiti: 13-19

„Office Sanitas“ Paris  
30. Faubourg Montmartre.

## J. PSERHOFERJA

lekarna v Beču, Singerstrasse broj 15.

zum goldenen Reichsapfel.  
Kričistilne kroglice, imenovane univerzalne kroglice, znane domaćo  
odvajajuće sredstvo.

Jedna škatljica s 15 kroglicama stane 21 kr., jedna zavitek šestih škatljica 1 gld. 5 kr., pri nefrančiranoj pošiljki po porazu 1 gld. 10 kr.

Ako se donar naprijed pošte, ni treba plaćati porto, u stanje: 1 zavitek kroglio 1 gld. 25 kr., 2 zavitek 2 gld. 30 kr., 3 zavitek 3 gld. 35 kr.; 4 zavitek 4 gld. 40 kr., 5 zavitek 5 gld. 50 kr., 10 zavitek 10 gld. 20 kr. (Man, kaj jedan zavitek se ne pošta).

Prosimo, da se izrečno zahteva 7-12

„J. Pserhoferjeve kričistilne kroglice“

in paziti je, da ima pokrov rukavice isti podpis J. Pserhofer v rdećih plamenih, ka-  
torega jo viđati na navodili za poralu.

Balzam za ozebljine J. Pserhofer 1 posodec 40 kr., prosto poštinske 65 kr.

Tropotčev sok, 1 steklenica 60 kr.

Amerikansko mazilo za trganje 1 posodec 1 gld. 20 kr.

Prah proti potenu nog, 1 kataljica 50 kr., poštinske prosto 75 kr.

Balzam za goltanec, 1 steklenica 40 kr., poštinske prosto 65 kr.

Zivljenska esenica stekleničica 22 kr.

Angležki balzam, steklenica 50 kr.

Fijakerski prsn pršaček, 1 kataljica 35 kr., poštinske prosto 60 kr.

Tanokininska pomada J. Pserhoferja, pospešuju rast las, kataljica 2 gld.

Univerzalni plašter prof. Stendela, posodec 50 kr., poštinske prosto 75 kr.

Univerzalna čistilna sol A. W. Bullricha, domaćo sredstvo proti posledi-

čitom, kaj se bilo po vah avstrijskih časopisa osmisljeno; in so na zahtovanje točno in v cono preskrbiljajo tudi predmeti, kajih ni v zalogi.

Ezpošiljanja po pošt. vrste so točno, a treba je denar poprej depositati; večja narudba tudi po pošt. povozetju.

Pri dočekljivosti denarja po pošt. nakaznicu, stane perto dasti manj kakov po povozetju. 12-13

Odlikovana zlato medalje: Bruxelles 1892.

Najbolje sredstvo za

## želodec

katorž želodec in opravila  
prebavili delov života kropic  
in tudi odprt život pospešuje,  
18-25 je

## tinktura za želodec,

katorž pripravlja  
Gabrijel Piccoli,  
lekar „pri angelju“  
v Ljubljani na dunajski  
cesti.

Cena 1 stekl. 15 novcev.

Indelovatelj raspolaže tisk-  
tinktu v zaboljihki po 12 sto-  
klenic v voč. Zabojnik z 12  
stekl. stano gld. 1.90; + 24  
gld. 2.60; + 26 gld. 3.24; + 44 gld. 4.26; 55 stekl.  
točki 5 kg a poton točki in voč. gld. 5.90; 110  
stekl. gld. 10.80. Poštinsko plaća vedno naravnika.  
Dobiva se v lekarnah v Trstu, na Pri-  
morskem, v Istri in Dalmaciji.

## FILIJALKA



## C. kr. izključljivo povlašćeno stralcijke proti mildevu

## inžinira Živica

je najbolja među svim stralcijkama  
za trto; jest jednostavan, lakša, crnata,  
trčna, prikladna, suomorljiva, brza, i treba  
malo tokudine, to se lakše upotrebljava  
za svakovremeno trto.

Prodaje jih se također i kod nje-  
kojih trgovaca u pokrajini.  
Pošlo je jih po pošt. franko pret. po-  
17 . . . . . usudi:

podpunu štrajku za . . . f. 10 —  
istu se cijev boz bruto . . . 8.50  
i prospekt gratis.

Preporuči također drugo predm. to  
vojo radju:

## ŽIVIC i drug.

u TRSTU, ulica Zonta broj 5  
inžinirski ured, skladiste strojeva  
i dotično tvarine; zastupstvo tvor-  
nica, mehanička radionica.

## Drogerija

## Arturo Fazzini u Trstu

Ulica Stadion 22. — Telefon 519.  
Velik izbor mineralnih voda, samonjih  
boja na ulju najbolje vrsti; erenc-  
iute, zeleno, vilenjavo 1 crso po 28 nov.  
kilo. Olovno bjelilo po 82 novi kilo;  
turšnje vijolično najfinije po 40 novi  
kilo. Osim toga velik izbor boja na vodu i  
krtevi, svaka vrsti po cijenam, s kojim  
nije moguće konkurenirati.

Skladište glasovitog pokopitelja od  
Kwizde (Kornwesthurg Vlahnährpulver)  
za životinje. Izbor miridija, boja, likova  
— skladiste ampera i modro galico  
za porabu kod traja. Naručiteljima daje  
se bezplatna poraba telefona. 40-52

## Bogat izbor

pečeta od kaučuka i kovnih, jednostavnih i umjet-  
ničkih pečeta za uređa, razna urožajevina, kovnih  
tablica za stanove, ključa, tvrdila voljnih pečeta  
za označavanje pošiljki, monograma, crtila, no-  
triziranj za počate id. za najniže cene. — Pre-  
prodavaci i agenti dobiju dobar popust. U pokra-  
jini idu poštike za pouzeća.

## G. BATTARA i dr.

TRST 44-52

ulica sv. Katarine br. 3.

Tvorica počata i sličnih predmeta

## Knjižara L. Hartmanna (Kugli i Deutsch), Zagreb, Ulica br. 2.

## KAČIĆ

Razgovor užodnji  
nareda slovenskoga.

Sa tumačem manje poznatih rječi. — Četvrti na 46 orig. alička uređen izdanju.

Cena tirdo uvezano sa kramno bojafitsanim omotom 1 for. 1.

Ovo je deseto najlepše izdanje to obilježeno knjige, pa je u togn i učilištu na primanje  
četkovitog hrvatskog novinarstva. Neka nitko ne propusti nabaviti si ovo lepo i  
kramačno izdanje, kojo je uz ostalo i dosta joština.

## VIŠKI BOJ.

Napisao i priredio  
25 slike. 3. Kuničić.

Cena tirdo uvezano sa omotom u bojama 1 for. 40 nc.

Jedna od najzanimljivih knjiga, koja je izdala u množi nakladi, jest boz sumnja ova. U njoj  
su snabreno sre uvezene znomenitega viškoga boja god.  
1866. — Knjiga do zanimili sve Hrvate, a osobito Junačko Dalmatinco i mornare.

## Zagrebački Album plesova

glasovir.

Sadržavajući 14 plesova od objavljenih domaćih skladatelja.

Krasno opremljen, cena 2 for. 50 nc.

U njem imado novih kompozicija za glasovir dvorčevid od Zrje, Kuhučka, Eisenhuta,  
Falicra, Vilhara, Bosiljeven, Šestaka, Žerta i drugih. — Upozoravamo na taj prvi  
pojav na glasbenom polju načrto krasolice glasoviračke, neke ne propusti nijedno nabaviti  
si taj album. U njem imado 8 valčika, 1 hrzpolka, 3 mazurke, 3 koračnice,  
2 četvorke, 1 kolo, 2 polke français. Plesanja dosta su 2 for. 50 nc.

## GLAZBA

Našim Hrvaticam  
glasoviračicam i pjevačicam, našim glaslačem, učiteljima

List za crkvenu i svjetovnu glazbu i dramatsku umjetnost.

i svakomu, koji zanima, pre-  
poručimo novi list. — Cena na cetu godinu for. 3. Izlazi mjesечно jedanput.  
— Svakomu broju priložen je muzikalni prilog, koji se podržavati Inglio i toč kom-  
poziciju za glasovir, gitaru, orgulje, pjevanje itd. — Prvi broj uželimo svakomu tko  
zainteresira badava na ogled.

6-8

Priznačeno na svoj knjige, ako i nisu ovdje oglašene. Popise razasili je badava.

Tiskara Dolenc.